

TT ANLEGG AS

Doneheia 138
4516 MANDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon

Liudmila Pechinkina, 37 01 78 47

Vedtak om avslag på søknaden om unntak fra forurensningsforskriften § 30-8

Statsforvalteren i Agder har behandlet søknaden fra TT Anlegg AS om unntak fra forurensningsforskriften § 30-8. Vi avslår søknaden med hjemmel i forurensningsforskriften § 30-13.

Vi fatter samtidig vedtak om saksbehandlingsgebyr.

Dere kan klage på vedtaket innen tre uker.

Vi viser til søknad fra TT Anlegg AS om unntak fra § 30-8 i forurensningsforskriften, datert 29.08.2022, og e-post med tilleggsopplysninger, datert 12.01.2023. Vi beklager lang saksbehandlingstid.

1 Vedtak

1.1 Vedtak om avslag på søknaden

Statsforvalteren i Agder avslår søknaden fra TT Anlegg AS om unntak fra forurensningsforskriften § 30-8 (tidsrom for sprengning).

Vedtaket er hjemlet i forurensningsforskriften § 30-13, jf. § 41-4.

1.2 Vedtak om saksbehandlingsgebyr

Vi viser til varsel om gebyr i brev av 18.01.2023. Statsforvalteren har vurdert tidsbruken som er grunnlaget for valg av gebyrsats, og kommet frem til at det er riktig å legge gebyret på sats 8. Dette tilsvarer kr 11 200, jf. forurensningsforskriften § 39-4.

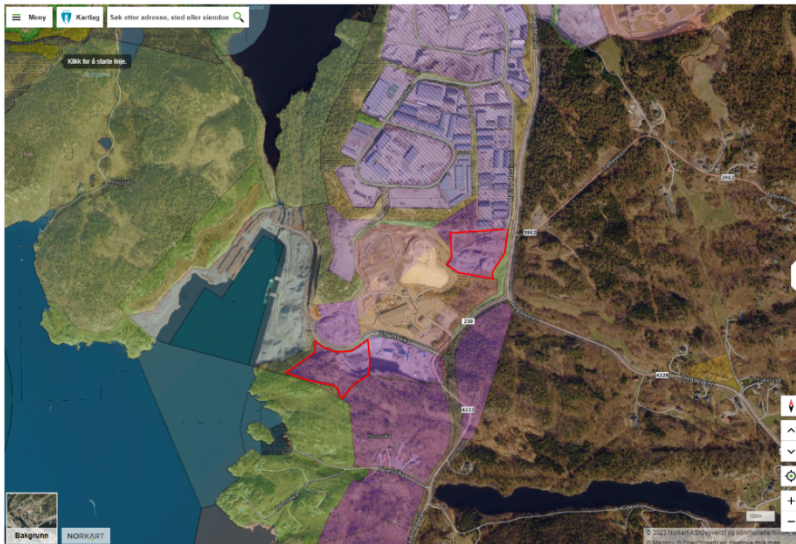
Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4. Miljødirektoratet vil ettersende faktura med innbetalingsblankett. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

2 Kort om bakgrunnen for saken

Statsforvalteren gjennomførte tilsyn med TT Anlegg AS og TT Pukk AS den 11.03.2022. Det var anlegget på Jåbekk industriområde og ved Strømsvika som ble kontrollert. Et av avvikene vi avdekket under tilsynet var at TT Anlegg AS gjennomførte sprengninger etter kl. 16, dvs. utenom tidspunktet for sprengning fastsatt i § 30-8 i forurensningsforskriften (mandag til fredag kl. 07 00 – 16 00). På tilsynet opplyste bedriften at bakgrunnen for at de drev med sprengninger etter kl. 16 var hensynet til andre bedrifter på Jåbekk industriområde og deres kunder. De vurderte at siden sprengningene gjennomføres på et industriområde når det er folk til stede under vanlig arbeidstid, var det enkelte ganger hensiktsmessig å gjennomføre sprengninger etter kl. 16. Vi informerte på tilsynet at dersom TT Anlegg AS fremdeles hadde behov for å gjennomføre sprengninger etter kl. 16, var det nødvendig å søke om unntak fra forurensningsforskriften § 30-8.

Vi mottok søknad fra bedriften 29.08.2022 og tilleggsopplysninger 12.01.2023 og 11.05.2023. Ifølge e-post av 11.05.2023 gjelder søknaden gjennomføring av sprengninger på to områder som ligger på deler av eiendommene gnr./bnr. 27/1, 29/12, 29/25 og 29/27 i Lindesnes kommune, jf. figur 1. TT Anlegg AS opplyser i søknaden at det er behov å sprengne i snitt 1-2 salver i uka på de aktuelle områdene i tidsrommet kl. 16 00 – 21 00 i ca. 1,5 – 2 år.

Figur 1 Kartutsnitt med avgrensede områder der TT Anlegg AS søker om å kunne sprengne fjell etter kl. 16. Kilde: e-post av 11.05.2023.

Planforhold

For de to aktuelle områdene gjelder reguleringsplanen for Strømsvika-Brennevinnsmyra næringsområde (planID 4205_201322), vedtatt 17.12.2015. Arealformålet for begge områdene er industri, og planen åpner for terrengendring.

2.1 Rettslig utgangspunkt

Alle pukkverk, knuseverk og siktestasjoner er omfattet av forurensningsforskriften kapittel 30 *Forurensninger fra produksjon av pukk, grus, sand og singel*. Kapittelet som trådte i kraft 01.01.2010, er å anse som en tillatelse for pukkverk og er innrettet kun for å tillate vanlig forurensning fra pukkverksdriften.

Statsforvalteren er forurensningsmyndighet for virksomheter omfattet av kapittel 30 i forurensningsforskriften. Utgangspunktet er at forskriftens krav skal gjelde, men Statsforvalteren

kan gjøre unntak fra kravene, både gjennom skjerping og lemping, jf. forurensningsforskriften § 30-13.

3 Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

3.1 Avklaring av hvilket regelverk som gjelder for pukkverksdrift på Jåbekk industriområde og på de to områdene søknaden fra TT Anlegg AS gjelder

TT Anlegg AS har tillatelse til pukkverksdrift og mottak og behandling av avfall på Jåbekk industriområde i Lindesnes kommune. Tillatelsen ble første gang gitt i 2004 og endret etter søknad i 2014. Vilkår i tillatelsen omfatter bl.a. produksjonsramme og driftstid. Som det kommer frem av søknaden og TT Anlegg AS sine kommentarer til høringsuttalelsene, jf. pkt. 4.2 nedenfor, oppfatter bedriften at tillatelsen de har etter forurensningsloven til pukkverksdrift og mottak og behandling av avfall på Jåbekk industriområde åpner for at sprengninger på industriområdet kan gjennomføres etter kl. 16 00.

Vi ønsker med følgende å presisere og avklare hvilket regelverk pukkverksdriften på Jåbekk industriområde og på de to områdene søknaden fra TT Anlegg AS gjelder.

I opprinnelig søknad fra TT Anlegg AS, datert 16.08.2004, er lokaliseringen for anlegget angitt å være «innenfor reguleringsplanen for Jåbekk Industriområde»¹. På tidspunktet tillatelsen ble gitt, gjaldt reguleringsplanen for Jåbekk industriområde vedtatt 13.07.1999 og endret 12.09.2002. Planen ble sist endret den 09.06.2007 og gjelder fortsatt. Den gjeldende reguleringsplanen for Jåbekk industriområde omfatter et noe større areal enn planen som gjaldt i 2004 (ved søknadens behandling). Siden eksakt lokalisering av anlegget, dvs. hvilke eiendommer driften foregår på, ikke er spesifisert i tillatelsen til TT Anlegg AS, legger vi til grunn at tillatelsen omfatter drift på arealer innenfor reguleringsgrensene for reguleringsplanen fra 2007. Nåværende søknad fra TT Anlegg AS gjelder to områder som ligger utenfor reguleringsgrensen for den gjeldende planen for Jåbekk industriområde. Driften på de aktuelle områdene er derfor omfattet av bestemmelsene i forurensningsforskriften kapittel 30 og ikke av tillatelsen til TT Anlegg AS til pukkverksdrift og mottak og behandling av avfall på Jåbekk fra 2014.

Når det gjelder pukkverksdriften på Jåbekk industriområde, dvs. området som ligger innenfor reguleringsgrensene for den gjeldende planen for Jåbekk industriområde, er vår vurdering at det også i dette tilfellet er kravene i kapittel 30 i forurensningsforskriften som gjelder for pukkverksdriften. Slik vi forstår det basert på sakens historikk, var grunnen til at TT Anlegg AS søkte om og fikk tillatelse etter forurensningsloven i 2004 at de mottok og behandlet asfalt- og betongmasser på Jåbekk industriområde, og ikke pukkverksdriften i seg selv. Dette er fordi mottak og behandling av asfalt- og betongmasser omfattes av avfallsregelverket, og de fleste avfallsanlegg har tillatelse etter forurensningsloven, jf. forurensningsloven § 29. Den opprinnelige tillatelsen fra 2004 ble gitt til TT Anlegg AS før forurensningsforskriften kapittel 30 trådte i kraft, og enkelte vilkår i tillatelsen omfattet pukkverksdriften. I gjeldende tillatelse til TT som ble etter søknad endret i 2014, er enkelte vilkår som gjaldt pukkverksdriften, fjernet. Bakgrunnen for dette var at daværende Fylkesmannen i Vest-Agder konkluderte med at det ikke var nødvendig å regulere forhold som ellers var ivaretatt av forurensningsforskriften kapittel 30. I selve tillatelsen er det presisert at vilkårene i den endrede tillatelsen er tilleggskrav eller strengere krav enn krav i forurensningsforskriften kapittel 30 og at øvrige krav i forskriften ligger fast slik de er. Tilleggsvilkår i tillatelsen til TT Anlegg AS er stilt for å først og fremst regulere mottak og behandling av avfall. Når det gjelder tidspunkt for sprengning, er det ikke noe spesifikt vilkår i tillatelsen til TT Anlegg AS fra 2014 som regulerer

---

¹ I nyere tillatelser er det vanlig å angi presis lokalisering for virksomheten og konkretisere gnr./bnr. driften kan foregå på.

tidsrom for sprengning, og vilkåret om driftstid (pkt. 0.4) i tillatelsen er ikke strengere enn tidsbegrensningen for sprengning i § 30-8 i forurensningsforskriften. Ved helt ekstraordinære forhold åpner tillatelsen likevel for sprengning utenom det normalt tillatte tidsrom for sprengning, jf. pkt. 2.1 i tillatelsen. Tillatelsen definerer ikke hva slike forhold kan være, men vår vurdering er at dette omfatter unntakstilfeller. Vi er imidlertid av den oppfatning at det meste av området innenfor reguleringsgrensene for gjeldende plan for Jåbekk industriområde allerede er opparbeidet, og det er dermed lite sannsynlig at det oppstår ekstraordinære forhold som medfører sprengning utenom tidsrommet det tillates å gjennomføre sprengninger i fastsatt i § 30-8 i forurensningsforskriften.

3.2 Vurdering av søknaden om unntak fra forurensningsforskriften § 30-8

I forurensningsforskriften § 30-8 og 41-4 er det ikke presisert når og ev. på hvilke vilkår et unntak kan gjøres. Ved avgjørelse om det omsøkte unntaket skal gis har vi valgt å sammenholde forurensningsmessige ulemper av det omsøkte unntaket med øvrige fordeler og ulemper som et eventuelt unntak vil medføre. Dette er samme vurdering/avveining forurensningsmyndigheter ellers gjør ved behandling av søknader etter forurensningsregelverket.

Søknaden handler om utvidet tidsrom for å gjennomføre sprengninger. Støy og rystelser/vibrasjoner er hovedkonsekvenser av fjellsprengninger for omgivelsene. Både støy og rystelser er etter forurensningsloven § 6 første ledd nr. 2 definert som forurensning. Selv om støy fra sprengninger er unntatt fra bestemmelsene om støygrensene (maksimal støyemisjon) fastsatt i § 30-7 i forurensningsforskriften, er tidsbegrensning for når sprengninger kan gjennomføres i § 30-8 ment å redusere ulemper fra sprengninger for omgivelsene. Når det gjelder rystelser/vibrasjoner, er det kjent at mennesker generelt er svært følsomme for vibrasjoner. Dette betyr at sprengninger kan oppleves som kraftige og svært ubehagelige selv når avstanden fra sprengningsstedet er lang og det ikke er fare for materielle skader på bygninger. Dette innebærer at det ikke nødvendigvis kun er dem som oppholder seg nærmest stedet der sprengninger gjennomføres, som opplever rystelser/vibrasjoner. Tålegrensen for hva som oppleves plagsomt, er i tillegg veldig individuell.

De to områdene søknaden gjelder, er lokalisert i nærheten av Jåbekk industriområde, Brennevinsmyra miljøpark og et asfaltverk. Det er likevel ikke lang avstand til spredt bebyggelse. Slik vi oppfatter det basert på flere uttalelser til søknaden, jf. pkt.4.2 nedenfor, er både ansatte i bedriftene på Jåbekk industriområde, fastboende og eiere av fritidsboliger berørt av sprengninger på de aktuelle områdene og ellers i området som opparbeides til fremtidig industri ved Jåbekk og ved Strømsvika.

Av søknaden kommer det frem at TT Anlegg AS begrunner behovet for å sprengne fjell etter kl. 16 med hensynet til nabobedriftene på Jåbekk industriområde. Siden TT Anlegg AS ønsker å kunne gjennomføre sprengninger både innenfor og utenom det fastsatte tidsrommet for sprengninger i forurensningsforskriften § 30-8, vil det i praksis bety at nabobedriftene fortsatt opplever rystelser fra sprengninger utført på dagtid. Både reguleringsplanen for Jåbekk industriområde fra 2002 og reguleringsplanen for Strømsvika-Brennevinsmyra fra 2015 som gjelder for de to områdene omfattet av søknaden fra TT Anlegg AS, åpner for opparbeidelse av arealer til industri, herunder terrengendring (sprengning). Vi legger derfor til grunn at ulemper fra anleggsarbeider, inkludert støy og rystelser fra sprengninger, har vært kjent for alle bedrifter som har valgt å etablere seg på Jåbekk industriområde. Dette ble også opplyst om i søknaden om utslippstillatelse fra 2004 hvor det kommer frem at de som kjøpte eiendom på Jåbekk industriområde, hadde blitt opplyst om pukkverksdrift på Jåbekk industriområde. Videre tolker vi det slik at man tillater mer støy på et

industriområde enn f.eks. i et boligfelt siden grenseverdiene for støy fastsatt i § 30-7 i forurensningsforskriften ikke gjelder innenfor industriområder².

Selv om det ikke er mange boliger som ligger veldig nærme de aktuelle områdene, mener vi at hensynet til fastboende og eiere av fritidsboliger bør veie tungt. Vi begrunner dette med at det har vært boliger, inkludert fritidsboliger, i området lenge før etablering av pukkverksdrift og industri på Jåbekk. Som nevnt ovenfor, kan sprengninger i tillegg oppleves som kraftige og svært ubehagelige selv når avstanden fra sprengningsstedet er lang. På bakgrunn av det ovennevnte legger vi stor vekt på hensynet til fastboende i området.

Et annet forhold som vi mener er viktig å vurdere, er om unntaket TT Anlegg AS søker om er av betydning for et samfunnsnyttig prosjekt. Etter vår vurdering er ikke utbygging av industri-/næringsområdet ved Brennevinsmyra-Strømsvika av stor samfunnsmessig betydning. Vi er heller ikke kjent med at det er mangel på steinmasser i området eller økende etterspørsel etter pukkverksprodukter. Videre mener vi at å tillate TT Anlegg AS å sprengne på de to aktuelle områdene etter kl. 16 vil oppfattes som konkurransevridende siden bedriften får en fordel som andre pukkverk i regionen ikke har.

Med bakgrunn i det ovennevnte og etter en samlet vurdering avslår vi søknaden fra TT Anlegg AS om unntak fra forurensningsforskriften § 30-8.

4 Saksgang

4.1 Forhåndsvarsler og uttalelser

Statsforvalteren sendte den 18.01.2023 søknaden på høring. Fristen for å gi uttalelser til søknaden var 15.02.2023. Vi oversendte den 16.02.2023 uttalelsene som vi hadde fått innen fristen, til TT Anlegg AS for ev. kommentarer. Bedriften kommenterte uttalelsene i e-post av 02.03.2023. Vi har oppsummert de innkomne uttalelsene til søknaden og TT Anlegg sine kommentarer til disse nedenfor.

Statsforvalteren har vurdert uttalelsene og kommentarene til dem ved behandlingen av søknaden.

4.2 Uttalelser og bedriftens kommentarer

4.2.1 Uttalelser

Joro eiendom AS, 18.01.2023:

Joro eiendom AS mener at sprengning etter kl. 16 er svært hensiktsmessig og vil medføre betydelig mindre utfordringer for daglig drift på området. De anser det som lite problematisk at det innimellom blir sprengningsaktivitet etter kl. 16 selv om de bruker lokalene sine i større grad om kvelden.

System bygg AS, 18.01.2023:

System bygg AS har forståelse for at det utføres sprengning, men mener at TT Anlegg AS skal lage en plan for når det skal sprenges for at det blir mer forutsigbart for berørte naboer.

---

² Dette følger av at grenseverdiene for støy ikke gjelder for næringsbygg- og eiendommen, jf. kommentarer til § 30-1 tredje ledd i forurensningsforskriften i Miljøveileder for pukkverk | M-1136|2018.

Arne Frivoll, 20.01.2023:

Arne Frivoll vil protestere på det sterkeste mot dispensasjon til sprengning etter kl. 16. Han skriver at det allerede er mye støy fra eksisterende arbeid i området og at fastboende kjenner sterke rystelser hver gang det sprenges.

Brannvesenet Sør IKS, 24.01.2023:

Brannvesenet skriver at de ikke har noen regelverk som regulerer sprengning og derfor ikke har noen forutsetninger for å gi en uttalelse. De kan likevel ikke se at det skulle være annen risiko i området som tilsier at sprengning utenom ordinær arbeidstid ikke skal kunne foretas.

Jan Lødner, 26.01.2023:

Jan Lødner skriver at han lenge har vært plaget av støy grunnet pukkverksdriften ved Strømsvika. Han er sterkt imot dispensasjonen TT Anlegg AS søker om.

Stian Thomassen, 28.01.2023:

Stian Thomassen skriver at de som bor på Ime, hører godt støy fra pukkverksdriften på Jåbekk og Strømsvika. Han mener at det er viktig å ta hensyn til familiene på Ime og ikke bare til bedriftene på industriområdet.

Omland bygdelag, 31.01.2023:

Bygdelaget skriver at sprengningsarbeider i dag foregår langt utover tillatte tidsgrenser. De vurderer at søknaden er uspesifikk, bl.a. fordi det ikke fremkommer hvilke dager det blir nødvendig å sprengne etter kl. 16. Videre mener de at det ikke stemmer at fastboende og hytteboere bor langt unna og dermed ikke er berørt av pukkverksdriften.

Jørgen Smith, 08.02.2023:

Jørgen Smith og familien hans er skeptiske til sprengning på kveldstid. Han skriver at de seneste årene har støy og rystelser tiltatt kraftig både pga. utvidet bergverksdrift og utskiping av steinmasser til alle døgnets tider. Han mener at hensynet til bedrifter og kunder ikke skal ha høyere prioritet enn hensynet til fastboende.

Anna Procyk-Habiera og Michal Mariusz Habiera, 13.02.2023:

Anna Procyk-Habiera og Michal Mariusz Habiera ønsker ikke at det tillates sprengning etter kl. 16 fordi de allerede er belastet av betydelig støy fra lasting på båt i Strømsvika som foregår døgnet rundt hele året.

Omlandsneset vel, 13.02.2023:

Velforeningen viser til uttalelsen fra Omland bygdelag og stiller seg bak den.

Thor Martin Kjerulf, 14.02.2023:

Thor Martin Kjerulf skriver at de som bor nærmest, har hørt og følt varierende smell og rystelser langt utover kveldene i noen år.

Lill Sørensen Lyngsvåg og Erling Bjerkely Lyngsvåg, 14.02.2023:

Lill og Erling Lyngsvåg skriver at de er imot at søknaden om dispensasjon innvilges. De mener det ikke medfører riktighet at sprengningsarbeidet frem til kl. 21 ikke vil være sjenerende for noen, som det tilsynelatende ser ut i søknaden. De nevner at det har vært tiltagende støy fra utbygging av flere områder i nærheten av Jåbekk for dem som bor i områdene rundt.

Anne Britt Skilnand, på vegne av fastboende i Homsvika, 14.02.2023:

Anne Britt Skilnand skriver at fastboende i Homsvika vil at sprengning skal gjennomføres mellom kl. 7 00 og 16 00 mandag til fredag. Hun påpeker at de bruker skog og mark etter jobb til rekreasjon, turgåing, ridning osv.

Tor Arne og Marianne Frivold, 15.02.2023:

Tor Arne og Marianne Frivold skriver at de driver gård med sau og høner ca. 500-600 m fra der det skal sprenges. De påpeker at hønene reagerer på rystelser og dermed blir forstyrret. Siden det er viktig at hønene ikke skal uroes etter kl. 17 00, ønsker de at all sprengning foregår før kl. 17 00.

Liv H. og Kåre Særheim, 22.02.2023:

Liv H. og Kåre Særheim stiller seg sterkt kritiske til at dispensasjonen innvilges. De mener at utviklingen i Strømsvika har vært til sterk sjenanse for omtrent alle i nærområdet og at TT Anlegg AS må forholde seg til gjeldende regelverk ved aktivitet på Jåbekk og i Strømsvika.

4.2.2 TT Anlegg AS sine kommentarer

TT Anlegg AS hadde felles kommentarer til uttalelsene. De nevner at enkelte uttalelser ikke nødvendigvis gjelder den aktuelle søknaden om unntak, men utbyggingen i området generelt.

Når det gjelder selve begrunnelsen for søknaden, presiserer TT Anlegg AS at de tilstreber å gjennomføre sprengninger innenfor normal arbeidstid, men at i enkelte tilfeller vil ulempen ved sprengning være større for dem som befinner seg nærmest arbeidene enn for beboere lenger borte.

Bedriften kommenterer videre at de tolker at vilkåret om driftstid i gjeldende tillatelse gjelder for alle aktiviteter, herunder sprengning. De gjennomfører derfor sprengninger innenfor driftstidene som er kl. 07 00 – 22 00 mandag til fredag og kl. 08 00 – 14 00 lørdag. På bakgrunn av dette mener de at det i praksis ikke vil føre til noen endringer om søknaden innvilges.

5 Klagerett

TT Anlegg AS kan klage på vedtaket om avslaget og vedtaket om saksbehandlingsgebyr (gebyrsatsen). En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg

Klagefristen er tre uker fra dere har mottatt dette brevet. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

Med hilsen

Veronica Skjævestad (e.f.)
faggruppeleder forurensning

Liudmila Pechinkina
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

JORO EIENDOM AS	c/o Jonas Leyre Amstrup Victorias vei 38	4515	MANDAL
Anette Salomonsen Laukus	Tregdeveien 43	4516	Mandal

OMLAND BYGDELAG	c/o Gitte Garvik Omlandsneset 17A	4516	MANDAL
SYSTEM BYGG AS	Seksjon 11 Møller Moulins vei 75	4516	MANDAL
Tor Olav Gåsland	Buberget 11	4389	Vikeså
Thor Martin Kjerulf	Kleven 64	4515	Mandal
Lill Sørensen Lyngsvåg	Tofteveien 76	4516	Mandal
Arne Torbjørn Frivoll	Tofteveien 80	4516	Mandal
Jørgen Smith	Tregdeveien 302	4516	MANDAL
Tor Arne Frivold	Tofteveien 67	4516	MANDAL
BRANNVESENET SØR IKS	Sorenskriver Fridrichsens gate 7	4514	MANDAL
OMLANDSNESET VEL	c/o Kjell Ivar Løvslett Omlandsneset 14	4516	MANDAL
Stian Kolnes Thomassen	Lønneveien 22	4515	Mandal
Arne Måland	Botaniker Resvoll's Gate 35	4022	STAVANGER
Anna Procyk-Habiera	Venneslavegen 507	4707	Vennesla
Michal Mariusz Habiera	Venneslavegen 507	4707	VENNESLA
Kåre Særheim	Skeistien 11	4306	SANDNES
Lindesnes kommune	Nordre Heddeland 26	4534	MARNARDAL
Jan Rokkones Lødner	Steinhausvegen 6	4056	Tananger
Tor Olav Gåsland	Buberget 11	4389	Vikeså
Anne Britt Skilnand	Skjernøyveien 76	4516	Mandal